
POSUDEK
K RIGORÓZNÍ PRÁCI „EKONOMICKÁ PODPORA ČESKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ
ZE ZDROJŮ EU“

JUDr. Martin Smolek, Ph.D., LL.M.

Zpracovatel rigorózní práce: Mgr. Pavel Dostálek
Školitel: Prof. JUDr. Milan Damohorský, DrSc.

Zemědělská politika představuje bezesporu jednu z komunitárních politik, které by bylo možno označit za motor evropské integrace. Paradoxně lze na vývoji společné zemědělské politiky zároveň demonstrovat i jedny z největších pochybení, kterých se členské státy při vytváření integrované Evropy dopustily.

Důsledkem složitosti i značné politické citlivosti zemědělství byl prakticky od počátku 60. let minulého století nebývalý nárůst komunitárních norem, jejichž předmětem byla regulace této oblasti. Do dnešních dnů se přitom jedná o předpisy dosti specifické – účinnost některých z nich je např. pouhý jeden jediný den. Z jejich implementace a praktické aplikace vystává celá řada právně složitých problémů, a to jak na úrovni komunitární, tak vnitrostátní, s nimiž se v jiných oblastech komunitárního práva nesetkáme.

Přes výše uvedené je komunitární zemědělské právo oproti jiným srovnatelným oblastem (jako např. komunitární právo životního prostředí) předmětem odborné literatury pouze ve velmi omezené míře. Nesporným pozitivem předkládané rigorózní práce je proto skutečnost, že se autor pustil na toto zatím nepřiliš probádané pole a snažil se jej komplexně a strukturovaně popsat. Přesto nelze souhlasit s autorem, že by v dané oblasti neexistovala odborná literatura vůbec (viz s. 5 práce). Odkázat lze v tomto ohledu např. na díla *EC Agricultural Law* J.A.Ushera (Oxford University Press, 2. vyd. 2002) či *The European Model of Agriculture* M.Cardwella (Oxford University Press, 2004) či *EU Agricultural Law* J.A.McMahona (Oxford University Press, 2007).

Předkládaná rigorózní práce je logicky členěna a zejména ve své první a druhé kapitole podává výstižný obraz vývoje komunitární, resp. vnitrostátní zemědělské politiky.

Na druhou stranu lze autorovi vytknout místy až přílišnou popisnost práce. Autor si je celé řady právních problémů vědom, nicméně je pouze naznačuje bez hlubšího rozpracování. Uvést lze v této souvislosti např. problematiku nedostatečného rozpracování podmínek, resp. postupů při získávání dotací z fondů EU prostřednictvím národních platebních agentur (viz zejména s. 61 a Závěr práce) či otázky týkající se reformy v oblasti cukru a jejich dopadů na ČR (s. 71 a 72 práce). V souvislosti s posledně jmenovaným problémem by se autor mohl např. zamyslet nad možností napadnutí platnosti nařízení

Rady (ES) č. 318/2006 ze dne 20. února 2006 o společné organizaci trhů v odvětví cukru ze strany ČR, zejména s ohledem na skutečnost, že se v případě ČR ukázalo jeho provádění v rozporu s účelem, pro jaký bylo přijato (namísto utlumování cukrovarnické výroby v regionech nevhodných pro pěstování plodin, z nichž se cukr vyrábí, došlo k omezování provozu v rentabilních oblastech EU).

Autorovi lze dále vytknout nepříliš pečlivou práci s právními prameny. Prakticky v celé práci, zejména pak v části páté, je odkazováno na nařízení Rady (ES) č. 1257/1999 ze dne 17. května 1999 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EZOZF) a o změně a zrušení některých nařízení, aniž by bylo nicméně uvedeno, že předmětné nařízení bylo s účinností od 1. 1. 2007 zrušeno, s výjimkou několika ustanovení, nařízením Rady (ES) č. 1698/2005 ze dne 20. září 2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) – viz čl. 93 posledně jmenovaného nařízení. Stejně tak je potřeba upozornit autora na skutečnost, že Evropský zemědělský orientační a záruční fond byl na základě nařízení Rady (ES) č. 1290/2005 ze dne 21. června 2005 o financování společné zemědělské politiky přeměněn na Evropský zemědělský záruční fond (EZZF) s tím, že původní orientační sekce, ze které byly v minulosti podporovány projekty rozvoje venkova, byla právě nahrazena v práci zmiňovaným Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (viz s. 77 práce). V části čtvrté práce, týkající se přímých plateb a plošných podpor, pak zpracovatel posudku postrádá odkaz na již výše uvedené nařízení (ES) č. 1290/2005, představující základní rámec pro jednotlivé sektorové podpory.

Dalším důležitým prvkem v oblasti poskytování podpor do zemědělství z fondů EU je rozhodovací praxe Evropského soudního dvora. Předmětná rozhodnutí jsou činěna jak v rámci řízení o předběžné otázce (za celou řadu těchto případů lze jmenovat např. věci C-143/07 *AOB Reuter*, spojené věci C-5/06 a C-23/06 až C-36/06 *Zuckerfabrik Jülich AG* či C-420/06 *Jager*), tak v rámci přímých žalob (např. případy navrácení neoprávněně vyplacených zemědělských podpor apod.). V této souvislosti lze zmínit především žaloby Polska na Evropskou komisi (případy T-257/04 a T-258/04), v nichž je mj. namítáno diskriminační zacházení se zemědělci z nových členských států, ale též žalobu ČR směřující proti rozhodnutí Komise o tzv. nadlimitních zásobách (viz s. 74 práce). Z důvodu, že v tomto ohledu není v rigorózní práci činěna žádná zmínka, doporučuje autor posudku, aby se na rozhodovací praxi Evropského soudního dvora v této oblasti rigorózně zaměřil v průběhu obhajoby.

Přes výše uvedené výtky, které by měly být autorem chápány jako vodítko pro jeho další činnost v dotčené oblasti, nicméně práce podle názoru autora posudku splňuje požadavky kladené na tento typ prací.

Z výše uvedených důvodů práci doporučuji k obhajobě.

V rámci obhajoby by se rigorózní měl zaměřit na následující okruhy otázek:

1/ Proveďte analýzu vybraného rozhodnutí ESD v oblasti poskytování zemědělských podpor.

2/ Zamyslete se nad současnou reformou v oblasti cukru, vyhodnoťte její dopady na situaci v ČR a možnosti obrany z české strany vůči relevantním právním předpisům.

V Praze dne 26. května 2008
